

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. MAYER OSZKÁR.

IV. Évfolyam.

Ujvidék, 1913. május 1. csütörtök

34. szám.

A pünkösdi aviatikai ünnepségek és a vidék.

Minél inkább közeledünk az aviatikai ünnepségek napjaihoz, annál jobban tapasztaljuk azt az óriási érdeklődést, amellyel a vidék Ujvidék város társadalma által megindított és a magyar aviatika fellendítését célzó országos fontosságú mozgalmat kíséri.

A vidékről már eddig is rengeteg számban jelentették be érkezésüket hatóságok, testületek és magánosok. Az érdeklődés a környéken meg valóssággal rendkívüli, mert a megindított mozgalomnak nemesak helyi, hanem országos és nemzeti nagy kihatásáról a környék ép úgy meg van győződve, mint Ujvidék városának társadalma.

Az aviatikai ünnepségek alkalmat adnak a vidéknek és a környéknek arra is, hogy közvetlen és tapasztalati meggyőződést szerezzenek az aviatika jelenlegi fejlettségi fokáról, hogy a bemutatandó repülési produkciókból saját szemekkel lássák és tapasztalassák a technika ezen modern és korszakalkotó vívmányának népek és nemzetek egész jövő fejlődésére döntő kihatással bíró fontosságát. A vidék ugyanis látni fogja, hogy csak az a nemzet tarthat igényt arra, hogy a kulturnemzetek soraiba felvétessék, mely rohamosan fejlődő korunkkal minden téren lépést akar és tud is tartani. A környék látni fogja, hogy a repülés művészete ma már nem a kísérletezés, hanem a fejlettség, sőt ugyszólván majdnem a tökéletesség fokán áll. Tapasztalni fogják, hogy a repülés ma már nem a dilettánsok passionátus sportolása, hanem komoly és szakavatott erők kezében a légi, tehát a legideálisabb közlekedésnek korszakalkotó eszköze.

Meg fog győződni azonban a vidék arról is, hogy az aviatikával nálunk a polgári társadalom ezideig alig foglalkozott, hogy polgári pilótáink alig vannak, s hogy azok is, akik e nemes célért lelkesednek, a rendelkezésre álló eszközök elégtelensége és különösen az anyagi támogatás hiánya folytán ugyszólván mivel sem járulhatnak hozzá a repülés művészetének fejlesztéséhez és hogy főleg a repülés terjesztését előmozdító intézményeink egyáltalán hiányoznak.

Látni fogja a vidék azt is, hogy a társadalmi kezdeményezés az egyedüli célravezető eszköz a repülés művészete iránti nemzeti érdeklődés felkeltésére és ennek folytán kell, hogy meggyő-

zödjék arról is, hogy a társadalomra vár az a nemes feladat, hogy tegye meg az első, a kezdeményező lépést, miként ez a művelt nyugaton már rég meg is történt, egy megfelelő aviatikai alap összegyűjtésére, melyből mindama legalább kezdetleges kiadások fedezhetőek lennének, melyek szükségesek ahhoz, hogy nálunk az aviatika fejlődése meginduljon, tért hódítson és minél több hívet szerezzen.

Örvendetes jelenség, hogy a vidék megértette és méltányolta városi társadalmunk intencióit, hogy tömegesen sorakozik abba a lelkes táborkba, mely *Matkovičs Béla* főispán vezetősége alatt maga elé tűzte a nemes célt, a magyar aviatika fejlesztésére szükséges anyagi eszközöknek társadalmi gyűjtés útján való előteremtését.

Elismeréssel adózunk vidékünk sajtójának is, mely saját hatáskörében nemes buzgalommal iparkodik pünkösdi nagy aviatikai ünnepségeink iránt olvasóinak érdeklődését felkelteni és amelynek nem kis része van abban, hogy a vidék támogatásának és rokonszenvének már eddig is oly sok jelét adta.

Ma, midőn az ünnepségektől még másfél hét választ el bennünket, már jóleső érzéssel konstatalhatjuk, hogy a vidék és a környék az általunk kitűzött nemes célért velünk együtt lelkesedik.

A repülőverseny ünnepségei.

Egyre erősebben bontakozik ki annak a nagyarányú ünnepségnek képe, amely ide fogja pünkösdre varázsolni az egész ország népét, amelynek szeme városunkra fog irányulni. Városunk lelkes főispánjának és nejének élén áll az a hatalmas mozgalom, amely a magyar aviatika fellendítését célozza.

Vasárnap folyó hó 27-én délelőtt 11 órakor *Matkovičs Béla* főispán elnöklete mellett a szakbizottságok elnökei ülést tartottak, amelyen a bizottságok eddigi működésüknek eredményéről beszámoltak. Minden egyes bizottság feladatának magaslatán állva a leglázásabb tevékenységet fejt ki a siker érdekében, mely óriási lesz.

Az a hatalmas program, amely Pünkösd két napján városunk közönségét és a nagy számban megjelenő idegeneket szórakoztatni fogja, minden részében elsőrangú és nagyarányú. Az érdeklődés központjában áll a pünkösdhétfői repülőmeeting, amelyet a tábori pilóták rendeznek és amelyen látványosságban csak nagyritkán lehet részünk. Egyedülálló lesznek azok a repülési mutatók, amelyek a közönséget ezalkalommal gyönyörködtetni fogják.

Ugy pünkösdszombat, mint pünkösdhétfő sportmutatók lesznek. Az U.T.K. az U.A.C., a dunai flottilla, a „Danubius” evezős-egylet vállvetett tevékenységet fejtenek ki, hogy ez mennél imponzansabb legyen, de az ifjuság sportmutatói is igen érdekesekek lesznek.

Mindkét nap lesz sétahangverseny, pünkösdszombat pedig egy érdekes aviatikai képek kíséretében a repülés művészetét ismerteti *Petróczy István* százados, hadipilóta, míg egyedülálló lesz a pünkösdszombati népnepély is, amely százféle szórakoztatásban részesíti közönségünket.

Az elszállásolási bizottság is permanenciában van, a lelkes hölgy-bizottság is nem megvetendő munkásságot fejt ki, míg munkásságának tudatában áll a közlekedési és forgalmi bizottság. Nagy munkában áll a sajtó-bizottság is, amely alkalmi lap kiadásáról is fog gondoskodni, amelyben alkalmi cikkek-kivül szellemi szórakoztató olvasmányok is helyet fognak foglalni és amelybe országunk legkiválóbb írói irnak egy-egy cikket.

Különvonat jön pünkösdhétfőn Títelről d. e. 10 órakor és Ujvidékre érk. déli 12 órakor. Ezenfelül déli 12:30 órától kezdődőleg a repülőterre sűrű egymásutánban indulnak és jönnek vissza vonatok. Jegy odavissza 1 K. Az autók és bérkocsik a Pirosi út felől mennek, a gyalogosok a roformátus temető és a futtakai út felől a vágányok mellett mehetnek, míg az összes villamoskocsik a futtakai úti őrházig haladnak. Visszafelé különvonat indul Zomborba d. u. 6:30 órakor és különhajó Vukovarra ugyanakkor.

A vonatok közlekedési rendje: Érkezés: Budapestről reg. 3:52 (szv.), reg. 4:26 (expr.), d. e. 8:35 (szv.), déli 12:20 (gyv.), d. u. 4:28 (szv.), este 8:09 (szv.), este 8:37 (gyv.). Zimony felől éjjel 12:14 (expr.), reg. 7:20 (szv.), reg. 7:48 (gyv.), d. e. 10:28 (szv.), d. u. 2:44 (szv.), d. u. 4:22 (gyv.), este 6:55 (szv.), éjjel 11:27 (szv.). Óbecséről reg. 6:53, d. u. 1:04, este 7:52. Zomborból reg. 6:31, d. e. 10:31, este 7:17. Títelről reg. 6:00 és d. u. 3:46. Beocsin felől reg. 7:34, d. u. 3:30, este 7:15. Indulás: Zimony felé reg. 4:08 (szv.), reg. 4:31 (expr.), reg. 5:42 (szv.), d. e. 8:53 (szv.), déli 12:25 (gyv.), d. u. 1:54 (szv.), d. u. 4:50 (szv.), este 8:44 (gyv.). Budapest felé éjjel 12:19 (expr.), reg. 4:27 (szv.), reg. 7:55 (gyv.) d. e. 10:10 (szv.), d. u. 4:29 (gyv.), este 7:22 (szv.), éjjel 11:33 (szv.). Zombor felé éjjel 2:07, reg. 7:54, d. u. 1:30. Óbecse felé reg. 4:32, d. e. 9:15, d. u. 4:53. Títel felé reg. 6:54, este 7:00. Beocsin felé reg. 10:49, d. u. 4:36, este 8:50 órakor.

Hajó érk. Budapestről d. u. 5:30, Zimonyból d. e. 11:40. Indul Zimony felé d. u. 5:40, Budapest felé d. e. 11:45, Vukovarról érk. d. e. 8:45, ind. déli 12:10 órakor.

Ujvidék csecsemőhalandósága.

(Folytatás)

A higienikust a statisztikai tények ismerete után ezen jelenségek magyarázata kell, hogy foglalkoztassa. Elsősorban meg kell állapítanom, hogy a statisztika alapjául szolgáló 1909-ik év minálunk diphteria és typhusév volt és pedig 583 diphteria esetünk volt 45 halállal s így a nagy gyermekhalandóság egy része ezen körülménynek tudható be. Másodszorban utalnom kell azon állandó arányra, mely minálunk a halálozást illetőleg a két legnagyobb felekezet között fennáll. 1912-ben elhalt 240 rkath. és 277 gkel; 1913. I. negyedében 62 rk. és 65 gkel. Ezen kedvezőtlen arány a gkeletiek hátrányára megtalálható az összhaltáltnál, a tuberkulozis halálánál, (52%) mint végül az egy éven aluli csecsemőkor halálozási számánál is és legrosszabb a tracho-

mában való részesezésnél, ahol 75%-ot tesz ki. Görög keleti parasztlakosságunk kétségkívül nagy szegénysége, még a jobb körülmények között élő parasztnál is feltalálható érzékhiány a higiénikus, tisztasági viszonyok iránt, a gyermektáplálásnak absurd volta, a beteg csecsemők megfelelő gondozásának hiánya az, ami a mérleget tulnyomóan a gör. keletiek hátrányára billenti. A tuberkulózis elterjedésének korlátozására rövid idő óta működik már a gondozó intézet, amellet a betegsegélyző pénztár is jól felfogott érdekében már foglalkozik a kezdő tuberkulózisosok intenzív kezelésével és gondozásával: lassan bár, de kétségtelenül meglesznek a megelőző intézkedéseknek, a kitanításnak és ellenőrzésnek észlelhető eredményei. Hogy én a csecsemőhalálozás nagy arányaiaval már foglalkoztam, azt bizonyítja az ujvidéki nőegyletekhez mult évben intézett beadványom, ahol kifejtettem a megelőző intézkedéseket, utaltam a külföldön végzett tevékenységre, melyben főszerep a nőegyleteknek jut, nem egy kizárólag ennek él. Kértem egy bizonyos anyagi támogatást, amelyből felvilágosító, rövid nyomtatványok volnának kioszthatók a szülők bejelentésekor, utaltam a „vándorkosár” intézményre, mely szülőknél a szükséges fehéreműt, a legelső gyermek kelengyél bocsátja rendelkezésre és még egyéb teendőkre, melyek bizonyos utánjárást és igazán nem nagy anyagi áldozatokat igényelnek és a nőegyleteket csak annyira terhelnek, hogy évi 1500 K helyett csak 1000—1200 K-t tőkésíthetnének. Sajnos csak egy nőegylettől kaptam választ, teljesen elutasított és pedig évtől, melynek klientelája leginkább érdekelt e kérdésben. Most a mi nagy csecsemőhalálozásunk hivatalos megrovása után újból felvetem e kérdést nőegyleteinknél; őket nem foglalja el a napi politika, szívüket mindig megindítja a nők és gyermekek szenvedése, foglalkozna a felvetett eszmékkel és találjanak módot megvalósításukra. Egyben pedig felhívom ezen hivatalosan konstatált tényre a szerb csecsemőknek nagy halálozására gkel. orvostársaim és a szerb sajtó figyelmét is, hogy felvilágosító tevékenységükkel, népszerű felolvasások és hírlapi cikkeikkel állják fölük telhetőleg utját a bajnak. *dr. W. K.*

HIREK.

Az aviatikai ünnepségek és gyűjtésekre vonatkozó intézkedések. *Elnöki értekezlet.* *Matkovits Béla* főispán elnökle alatt a pünkösdi ünnepségeket előkészítő bizottságok elnökei vasárnap d. e. 11 órakor a nőegyleti elnökök részvételével is gyűlést tartottak, a mely alkalommal főispánunk bejelentette, hogy JÓZSEF cs. és kir. főherceg Öfensége az ünnepségekhez való lejárólát jelezte és hogy a hölgy-bizottság Öméltósága *Matkovits Béláné* aláírásával kérelmezte miszerint AUGUSZTA főhercegnő Öfensége a gyűjtő bizottság (hölgy-bizottság) legmagasabb fővédőségét elfogadni kegyeskedjék. Az elnöki bizottság megismerléte a diszes reklám plakátokat, melyek a környék és az ország különböző helyein fognak kifüggeszteni. Intézkedés történt a belépőjegyek és igazolványok tekintetében valamint az egyéb szükséges előkészületek is megtették.

Katonai előléptetés. A májusi előléptetés során előléptett Tersztyánszky Károly altábornagy, a 4. hadtest parancsnoka lovassági tábornokká. A szabadkai 6. honvédelmi ezredben Kamenszky Rezső alezredes, ezredparancsnok ezredessé, Illés Béla, Szabó Iván és Hermann Rezső főhadnagyok századosokká és Hadzsits György zászlós hadnaggyá.

Hivatalos látogatás. *Dr. Szele Róbert,* a szegedi tankerület főigazgatója hétfőn és kedden a kir. kath. főgimnáziumban befejezte ezidei hivatalos látogatását. Kedden délután összes látogatásainak eredményéről számolt be a tanári testülettel tartott értekezleten.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter *Zamaróczy István* titeli járásbíró a körösbükényi járásbíróhoz helyezte át.

Májusi ájtatosság. Május hónap folyamán a beltéri róm. kath. templomban naponként ájtatosság lesz és pedig hétköznapokon d. u. 7, vasár- és ünnepnapokon d. u. 13 órakor.

Keresztjáró napok. Hétfőn, kedden és szerdán voltak a keresztjáró napok, amelyeken körmenet indult a beltéri róm. kath. templomból még pedig hétfőn a Duna mellett levő Szt. János kápolnába, kedden a rókusi templomhoz és szerdán a temetőbe. A körmenetet két alkalommal *dr. Amon Pál* apátplébános vezette *Barsy Viktor* és *Fáth Ferenc* segédletével, míg egy alkalommal *Barsy Viktor* volt a körmenet vezetője *Fáth Ferenc* és *Anisits Jenő* segédletével.

Aviatikai gyűjtés. Az országos aviatika fellendítésére irányuló gyűjtés szép eredményel halad tovább. A mult számunkban közzölt adományokon kívül nevezett céla következő adományok érkeztek be: Ujvidéki Takarékpénztár 500 korona, báró Ohrenstein Henrik 400 korona, Dr. Mandel Lipót 200 korona, Balassa Henrik 100 korona.

Fényes esküvő. Fényes esküvő volt kedden déli fél 12 órakor a beltéri róm. kath. templomban. *Szokolay Kornél* mérnök esküdtöt örök hűséget *Vissy Zsídóra* urleánynak, *dr. Szilágyi Kornél* kedves és szeretetreméltó sógorjének. Az esketési szertartást fényes segédlettel, püspöksüveggel *dr. Amon Pál* apátplébános vezette, aki a fiatal párhoz szép beszédet intézett.

Előléptetés. Az államvasutak májusi előléptetése alkalmával Ujvidéken magasabb fizetési osztályba *Hoffmann Miksa* főmérnök és *Koller Károly* ellenőr, a „Vasutas Szövetség” ujvidéki kerületének buzgó elnöke léptek elő.

Helyreigazítás. Lapunk mult számában foglalt ama közleményt, hogy a 96-ik gyalogezred az aviatikai gyűjtés céljaira 50 K-t adományozott, ki kell egészíteni azzal, hogy ezenfelül az ezred mindkét napra teljesen díjmentesen bocsátja a bizottság rendelkezésére az ezred zenekarát is, ami legalább is 500 K költségmegtakarítást, így tehát jövedelmi többletet képez.

Labdarugó verseny. Az U.T.K. és a zágrábi Gradjanski Sport Club vasárnap labdarugó versenyre 3:1 eredménnyel végződött az U.T.K., a hétfői flotta és zágrábi verseny 1:0 eredménnyel a zágrábiak javára.

Munkásbiztosító pénztári választás. A munkásbiztosító pénztári kiküldöttek választása vasárnap folyt le a polgári fiúiskola tornatermében. A munkaadók csoportjában a hivatalos lista egyhangulag fogadtatt el, míg az alkalmazottak csoportjában Ujvidéken a szociáldemokrata párt jelöltjei győztek. A vidéki szavazások eredménye csak ezután lesz ismeretes ék akkor tűnik ki a végleges eredmény.

Rendkívüli közgyűlés. Az „Ujvidéki polgári céllövész-egyesület” vasárnap délután *Grossinger János* főlövészemester elnökle mellett rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az egylet felhívogztatására vonatkozó javaslatok vétettek tárgyalás alá. Elfogadtatt az a javaslat, hogy azok, akik az 1914. évi közgyűlésig vétettek fel a tagok sorába, felvételi díjat, ha arra igényt tartanak, nem fizetnek, ennek ellenében azonban két évvel később lépnek az u. n. egyleti aggastyánok sorába.

Mulattató estély. A „Beltéri Katolikus Kör” ma este a Winkle söresarnokban estélyt rendez, amelynek műsorán számos hangversenyszám szerepel. Az estély iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

Közgyűlés. Az ujvidéki önk. tüzoltőegylet ezidei közgyűlést vasárnap május hó 4-én délután 2 órakor tartja az egyleti helyiségben.

A flotta táncmulatsága. A dunai flotta altisztjei szombaton folyó hó 3-án a Kovács vigadóban táncmulatságot rendeznek.

Uj hajózási menetrend. Az Első cs. és kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság tudatja, hogy május 1-én új menetrend lép életbe. A budapest—zimony—orsovai vonalon nincs változás. Uj hajójárat lesz Budapest és Esztergom között naponként. Budapest ind. délután 2:30, Esztergom érk. este 7:45, Esztergom ind. reg. 5:00, Budapestre érk. d. e. 8:30.

A zentai kivándorló. Szilávnity Milos utlevél nélkül indult Amerikába, de a határrendőrség a kassa—oderbergi vonaton letartóztatta s 5 napi büntetés után hazatoloncolta.

A kirakatversenyről. A kirakatverseny előkészületei serényen haladnak előre. A rendező-bizottság meghívására *dr. Radványi László*, az „Üzlet” c. szaklap szerkesztője és a Magyarországon eddig megtartott kirakatversenyek rendezője, vasárnap d. e. 11 órakor vetített képek bemutatásával kapcsolatos szakelőadást készült tartani „A kirakatrendezés művészetéről” melynek meghallgatására tekintélyes közönség gyűlt össze a „Lloyd” helyiségeiben. Gátló körülmények folytán az előadás megismétlését d. u. 2 órára kellett elhalasztani. Az előadó a háttér és a keretek háttéremelésének apró titkaitól kezdődőleg, egészen az aruházak egész épülettömegét átölelő nagy koncepciójú díszletezésig minden egyes szakma cikkeinek érdekfeszítő és művészi bemutatásának módjáról értekezett. Amint az előadótól hallottuk, amerikai aruházak megfelelő alkalmakkor óriási összegeket költenek a kirakatok és díszletezés útján történő hatásemelésre, azon biztos tudatban, hogy ezen költségek a megnövekedett vételkedv révén többszörösen visszatérülnek. Többek között eddig a következő cégek jelentették be a versenyen való részvételüket: Ábrahám János, Armány Géza utóda Klein és Freigang, Aich Nándor, Elite kávéház, Farkas Mór, Fischer Vladimir Pál, Grosz és Krausz, Kohlmayer Ilona, Krausz Dávid, Kovács S., Krón Károly fia, Kohn Fülöp és tsa, Kertész Mór, Löwy Mátyás, Menrath L. fia, Regényi István, Regényi Kálmán, Róth Manó, Róth Ferencz, Schreiber Armin, Urbán Ignác, Wagner testvérek, Zwibach Mihály.

A Lloyd gyűlése. Az Ujvidéki Lloyd vasárnap délután tartotta az 13. rendes évi közgyűlést, melyen Brunner Ede elnököl. Napirend előtt Frank Gyula melegen üdvözölte a jelenlevő dr. Radványi Lászlót, az „Üzlet” c. szaklap főszerkesztőjét, mint a magyar kirakatrendezés ügyének uttörőjét. Dr. Radványi megköszönvén az üdvözlést, buzdító szavakban hívta föl az érdekelt kereskedőket a kirakatversenyben való részvételre. A közgyűlés azután az előterjesztett évi jelentést, a számadást és a jövő évi költségvetést tudomásul vette és megadta a választmánynak a felmentvényt. A választmány tagjaiul megválasztattak: Siebold Ádám, Trostler Albert, Wertheim Henrik, Frank Gyula, Findeisen Gusztáv, Miroszavlyevits Koszta (uj) és Majniski Miklós (uj), a felügyelő bizottsághoz pedig Bródi Miksa, Rösler Márton és Schwarz Egon. A javasolt alapszabálymódosításokhoz a közgyűlés egyhangulag hozzájárult.

Öngyilkosság. Szuljárt Ferenc bezdáni lakos családi viszálykodásból kifolyólag öngyilkosságot követett el.

Bérmálás. A Tiszamentén az idén lesz a bérmálás. Ezen bérmálási ut sorrendje a következő: május 11—12. Kalocsán; 13. Szépligetén, délután Wekerlefalva; 19. Boróc, délután Bácsóváros; 20. Bács; 21. Bácsusfalva; 22. Páripás; 23. Horgos, délután a szállásokon; 24. Martonos; 25. Magyarkanizsán templomszentelés; 26. Magyarkanizsán bérmálás a városban; 27. Magyarkanizsán délelőtt a szállásokon, délután Adorjánban; 28. Oromhegyes, délután Felsőhegy; 29. Tornonyos, délután Keviben; 30. Ada; 31. Mohol, délután a szállásokon; június 1. Péterrére; 2. Óbecse; 3. Óbecse alsóváros, délután szállásokon; 4. pedig Bácsföldváron. A bérmálás szentségét dr. Horváth Győző fölszentelt püspök fogja kiszolgáltatni.

Rudics ösztöndíj. A Bácsbodrog vármegye törvényhatósága által kezelt ifjabb báró Rudics József-féle ösztöndíj alaptól az 1913/14. tanév elejétől kezdve egy ösztöndíj fiu vagy leánytanuló részére fog az erre illetékes bizottság által a nagyméltóságú m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter ur jóváhagyásának fentartása mellett adományoztatni. A részletes feltételek a városi tanács katonaiügyi osztályában (városháza II. em. 43. ajtó) a hivatalos órák alatt betekintheők.

ÉRTESETÉS!

Tisztelettel értesítem ügyfeleimet, hogy ügyvédi irodámat az ujonnan épült dr. Fenyő Győző-féle házba (Petőfi-utca 11. szám alá) helyeztem át.

Dr. Endrőci Mihály, ügyvéd.

APOLLO SZÍNHÁZ. Az „Apollo projektograph” e heti műsorán szintén érdekes újdonságok szerepelnek. — A mai műsorból kiemeljük „AZ ANYA” és a „TITKOS KÜLDÉTBEN” c. drámákat, valamint a husvéti angol magyar mérközésekről készült eredeti felvételeket, míg a péntek, szombat és vasárnap műsorból a „PAPKISSASSZONY” és a „NAPLOPÓ” című drámák válnak ki, az előbbinek főszerepét HENNY PORTEN, a világhírű német mozsínész nő játssza.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter dr. Buda Kálmán ujvidéki törvényszéki jegyzőt a szegedi törvényszékhez helyezte át, helyébe dr. Bene Sándor joggyakornok kerül a szatmárnémeti járásbírósgától.

Osufos bicskázás. Pető József (Kiss) zentai refetái legény szeretőjével ballagott a népkerti ártézi kuttól, amikor a Thököly-utcában bicskával kezében rátámadt Mészáros István 17 éves suhanc, aki a bicskát Pető arcába vágta s azt a szentől kezdve egészen az állig kihasztotta, úgy, hogy annak a nyílson a fogai is kilátszottak. — A bicskázó legényt a járásbírósg fogja morosra tanítani.

Bosszu. Balogh Sándor zentai lakós éjjel ittasan tért be Karácsony Lajos vendéglőjébe, ahol nem akarták kiszolgálni, mert a kelleténél már úgy is többit ivott. Erre Balogh kismfordált a vendéglőből s bosszúból beütött egy ablakfiókot. Feljelentették.

A tüdővészések kötelező bejelentése. A belügyminiszter április hó 17-én közzétette a törvényhatóságokhoz, melyben elrendeli a tuberkulózisok halála és lakószámlázása alkalmából a kötelező fertőtlenítést, továbbá elrendeli a nyílt tüdővészben, gégesorvadásban, mirigy és csonttuberkulózisban szenvedő betegek bejelentését ha másokkal sűrűn laknak, intézetben, internatusban élnek, fogadó, kávéház, étkező helyiség, élelmi szereket tartó üzletben alkalmazva vannak és itt környezetére veszélyes lehetnek továbbá ha ilyen eset iskolában a tanszemélyzet vagy tanítók között előfordul. Megnyitással állapítjuk meg, hogy tisztí főrvisi hivatalunk a fertőtlenítést már régen végezteti, a bejelentést pedig a legutóbb tárgyaló fertőzőbeteg szabályrendeletben tervbe vette.

Tűzoltó por. Érdekes új találmányt mutatott be egy német gyár megbízottja Obecsen nagy közönség jelenlétében a tűzoltólaktanya előtti udvaron. Ignex Trokken a neve a pornak, amelyet ha az égő tárgyra öntenek, azonnal elnyomja a tüzet. A próbánál meggyújtottak faanyagot, petrolumot és szurkot, majd benzint és amikor legerősebb lánggal égett, a rászórt portól egy-kettőre elaludt a tűz. A praktikus találmány különösen jelentős szolgálatot tehet a szobátüzeknél és a gyárakban.

Főlvételi pályázat. Az aradi áll. tanítóképző-intézet 140 növendéket vesz föl az 1913-14. isk. évre és pedig az államsegélyeket részben teljesen ingyen, féldíj, vagy teljes fizetéses bennlakással, részben egyenként havi 16 korona ösztöndíjjal (bejáró) vagy ingyen ebéddel (bejáró). A teljes fizetők havi 32 koronát, a féldíjasok havi 16 koronát fizetnek a teljes ellátásért az intézet pénztárába. A következő okmányokat kell csatolni: 1) születési bizonyítványt; 2) tisztí orvosi bizonyítványt arról, hogy folyamadó ép, egészséges és a tanítói pályára alkalmas; 3) községi bizonyítványt, mely kimutatja a család fő polgári állását; 4) az utolsó évvégi bizonyítványt, illetve felévi iskolai értesítőt. A vallás és közoktatásügyi miniszterhez címzett folyamodványokat az előírt okmányokkal felszerelve f. évi május hó 31-ig kell az aradi állami tanítóképző intézet igazgatóságánál beadni. A főlvettek testét az intézet orvosa, zenei hallásukat annak zenetanára is megvizsgálja.

3-3

Az agglógný tragédiája. Bezeredy Pált, a közismert Bezeredy-család egyik sarját, a volt szabadkai főispán unokaöccsét agyszélhűdés és éte Bácskossuthfalván, amikor utasításokat adott a kertészének. A segítségre siető Béla bátyja és a cselédség a kastélyba vitték. A beteget dr. Déri Henrik községi orvos kezeli.

Főlrobbant gőzmalom. Garán főlrobbant a Garai Gőzmalom és Téglyagár r.-t. malma. A munkások épen végeztek az ebéddel és az egyik munkást elküldték megindítani a gépet. Amikor ez a munkás visszatért társaihoz, iszonyu robajt hallottak, melyet több más robbanás követett. Megállapították, hogy a robbanást egy szikra okozta, amely az olajtartályba esett. A gépek teljesen tönkrementek s a gépház falai összeomlottak. A kár körülbelül 50.000 korona. Emberéletben nem esett kár.

SZÍNHÁZ.

A szini évad lassankint vége felé közeledik. Színészeink még csak a jelen héten játszanak és a jövő héten új állomáshelyükre, Szombathelyre mennek. Az utolsó előadások megválasztásában azonban Thury igazgató a legnagyobb körültekintéssel jár el. Mag egyrészt a még be nem mutatott újdonságok előadásáról gondoskodik, másrészt a vendégszereplésekkel iparkodik élénkséget kölcsönözni az előadásoknak. Emellett ujjonnan szerződött tagokat is látunk fellépni a legutóbbi néhány estén.

Szombaton a Vígyszínháznak újdonsága, Paul Gavanet és Georges Beer bohózata, a „Telefon” volt a műsoron. A vigjáték a „Csak felnőtteknek” művek sorából való és nem vetekszik szellemesség tekintetében hasonlóságai. A szerzők már tulmennek azon a határon, amelyen innen kellene maradni. Színészeink minden lehetőséget elkövettek, hogy a sikert biztosítsák. Legnagyobb szerepe volt Thury-nak, aki Serpoletteot adta és iparkodott is annak a hírnévként megfelelni, amely őt jellemzi. Minden mozdulatával, játéklának minden nuancaival a kitűnő művész volt előttünk, aki az ügyefogyott, de ravasz egyéntügyesen alakította. Mint Germaine előnyösen mutatkozott be Rózsahegyí Ilonka. Az ideges és féltékeny asszonykat igen jól játszotta. Pilis (Lejonquois) mint mindig, úgy ezúttal is a szokott jó volt. A sikerhez még Markovics Margit, Ligeti, Nyikos, Tarnay Leona és László Irén járultak hozzá.

Vasárnap délután az „Aranyos” volt az előadás tárgya, míg este Heltya sikerült darabja, „Az édes teher” került színre. Rózsahegyí Ilonka igen jó volt mint Lenke, tetszést aratott Szilassy Etel mint Babér Böske, ezenfelül Miskey, Tarnay Leona, Ligeti, Pilis, Nyikos, Madas és Forgács Sándor adtak igen jót.

Hétfőn félhelyárak mellett a „Cigányprimás” ismételték.

Kedden este a közönségünk körében előnyösen ismert Kövessy Albert, volt színigazgató lépett fel a „Szabinnók elrablása”-ban, Schönthan kitűnő bohózatában. Rettegi színigazgató szerepét adta. Kövessy a régi kitűnő művész és csak sajnós, hogy oly kevés számú közönség volt jelen. A megjelentek azonban lelkesen ünnepelték Kövessyt.

Kardalosok jutalomjátéka. Nagy előkészületek folynak a kardalosok péntek esti jutalomjátékára, mely alkalommal Offenbach híres zenéjű operája, „Hoffmann meséi” kerül színre. „Hoffmann meséi” nagy feladatot ró a társulat művészi képességére. Tekintve az elsőrendű kieszta, előreláthatólag fényesen fogják feladatukat megoldani. A címszerep a társulat kitűnő hangú tenoristája, Halmos János énekli, Antóniát (Baba) P a x y Margit. Másik fődekegése az estnek L a n t o s, az ujjonnan szerződöttetett énekes színésznek bemutatkozása a csodadoktor szerepében. Bizonyos, hogy Thalia papjai egy magas nivóju operaest kellemes érzésével fogják közönségünket kielégíteni.

OLVASSUK AZ „UJVIDÉKI HÍRLAP”-OT.

GROSSINGER-féle

Lili créme a legszebb körszépítő és bőrfinomító készítmény. 33-52
Dr. LEHMANN-féle szappan nagyon kedvelt pipere-cikk.

197. sz./1913. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósgának 1912. évi Sp. I. 1062. számú végzése következtében dr. Róza Miksa ügyvéd által képviselt Ujvidék sz. kir. város községébe javára 284 K s jár. erejéig 1913. évi január hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfooglalt és 641 K-ra becsült szobabutorok nyilvános árverésen eladnak.

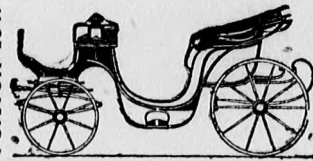
Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósg 1913. évi V. 206. számú végzése folytán 284 K tőkekövetelés, ennek 1908. évi november hó 8. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig bírólal már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken alperes lakásán, Temerini utca leendő megtartására 1913-ik évi május hó 5-ik napjának délelőtti 10 órájának határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel elő megjelgyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előlvezendő ingóságokat mások is le- és felülfooglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1913. évi április hó 18.

Basch Sándor, kir. bir. végrehajtó.

Telefon 134.

Árverésnél ingyen és bémértve.

Első délmagyarországi kocsigyár

REICH MÁTYÁS és LEBHERZ KAROLY

UJVIDÉK (Limán).

Luxushintók, üzleti- és gazdasági kocsik, mentő- és halottaskocsik, omnibuszok és luxusszánkók, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, állandó nagy raktára.

52-52

3426/tkv. 1913. szám.

Árverési hirdetmény

Ninkov Györgyné szül. Terzics Milicza. Si-tyarkin Vitályosné szül. Terzics Szláwna, Vászics Mladen önkénti árverési ügyben hivatkozással az ujvidéki kir. járásbírósg 1913. évi Sp. IV. 244/2. számú egységére a jelzálogos hitelezőkkel szemben végrehajtási joghatályalú bíró önkéntes árverés a bebecsi 892. számu betétben + 1 sor. 1888. hrsz. fentirtak nevén álló szántóra 1600 K-ban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1913. évi július hó 5. napjának d. u. 3 órája BEGECES községvárához tűztetik ki. Jelen kérény költsége 50 K-ban megállapított.

Árverési feltételek:

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár 2/3 alul eladatni nem fognak.
2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10% vagyis 160 K készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság-nál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Ujvidék, 1913. évi április hó 17-án.

Vékey Zoltán, s. k.

Kulcsár Ferencz, s. k.
kir. tszéki bíró. kir. tkkönyvezető.

Ingyen ráfizetés nélkül becsereél öreg használt gramofonlemezeket ujkra **Wagner „Hangszerkirály“** Budapest, József-körút 15. — Arjegyzék ingyen. Cimre ügyeljen. 4—100

Kiadó.

A Pirosi-utca 41. szám alatt levő ujonnan épült házban.

1. Egy utcai szoba, 1 udvari szoba, konyha és kamra, pince.
2. Egy utcai szoba, konyha és kamra.
3. Két udvari szoba, konyha és kamra.
4. Egy udvari szoba, konyha és kamra.
5. Egy kert.

Bővebbet az **Első Ujvidéki Magyar Előlegezési Egyletnél.** 2—3

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII., Losonci-u. 13.

Reklámunk óriási eredménye újabb reklámakcióra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

- 1 csoport 2 korona 50 fillér (19 drb.).
- 1 drb. üvegtégely francia aró- és kölnömítő.
- 1 „ francia szappan (bármely illatban).
- 1 üveg francia parfüm
- 1 „ brillantin
- 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír.
- 1 csomag dr. Heider-főle fogpor.
- 1 drb. francia fogkefe (csontnyélal)
- 1 csomag amerikai Shampoon hajmosópor.
- 1 üveg valódi Johann Maria Parina kölnivíz.
- 1 drb. szekrény- és ruhaillat. (franc. Sachet-lap, összesen 19 drb. 2 korona 50 fillérért.

Szállítások naponta, eszközöltetnek. Szétküldés: biztos postakézbesítés érdekében v. utánvét mellett, minek költsége 84 fill., vagy a pénz előleges beküldése ellenében, amely esetben a 2 K 50 f vételárhoz 72 f esatolandó, Csomagolási költséget nem számítunk. — Tizenhat oldalas illatszertár és háztartási értesítőnkét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

8—70

7011/1913. sz.

Hirdetmény.

Az ujvidéki kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár kisajátítónak dr. Rózsa Miksa és neje kisajátítást szenvedők elleni kisajátítási ügyében Ujvidék sz. kir. város területén levő s az ujvidéki 498. sz. betétben A + I. sor 1181. hrsz. a. dr. Rózsa Miksa és neje Deutsch Rezsini tulajdonául felvett ingatlanok kisajátítására vonatkozólag az 1881:41. tc. 46. §-a értelmében a kártalanítási eljárás megkezdése arra való tekintettel, hogy a mai határnapra szóló hirdetmény közzétéve nem lett, újabb határnapul 1913. évi május hó 6-nak d. e. 9 óráját ezen kir. törvényszékhez (földszint 14. ajtó) kitzúte, és az ismeretlen tartózkodásuak és netán távollévők részére ügygondnokul dr. Gál Ödön ujvidéki ügyvédet nevezte ki.

A tárgyalásra az összes érdekelteket ezen hirdetmény által is azzal idézi meg, hogy a tárgyalásról való elmaradás a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatot nem gátolja és az elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Ujvidéken, 1913. évi április hó 22-én.

Hallass s. k. t. elnök, 2-3 Vékey s. k. előadó

ÉRTESETÉS!

Ujvidék város és környékbeli volt vevőközönségemet és ismerőseimet értesítem, hogy a közel multban leégett üzletemet Kossuth Lajos-u. 27. sz. (Sztefanovits Ly. fia ház) alatti helyiségbe helyeztem át és abban közismert elsőrendű minőségű, mindennemű igényeket kielégítő

uri-, női- és gyermek-

keszruharaktárral

állok a n. é. vevőközönség nagybecsű rendelkezésére.

Kiváló tisztelettel
MOMIROVITS P.

14—52

Irodatiszt,

ki valamely kereskedést kitanult, vagy kereskedelmi iskolát végzett, a **szorb és magyar** nyelvet bírja, üzletemben felvétetik. — Előnyben részesülnek, kik valamely politikai hatóságnál mint hivatalnok alkalmazásban voltak, vagy ügyvédi, esetleg más irodában dolgoztak. — Ajánlatok közvetlen alulirothoz intézendők.

3—3 **IVKOVICS GYÖRGY**
könyvnyomda és könyvkötészet tulajdonosa, UJVIDÉK.

Irattáros v. irattárosnő

keresketik. Csakis oly pályázók ajánlata vétetik figyelembe, kik a magyar és német nyelvet bírják és hasonló minőségben lehetőleg Dossier rendszerű irattárban már hosszabb ideig működtek.

Részletes és bizonyítvány másolatokkal felszerelt ajánlatok a *Honi Fonó és Kötelverőgyár Rt. Hódáság* (Bácska) intézendők. 3-3

Csinos HAJTÓKÓCSI

tetővel és leszedhető ülessel, valamint teljes lófelszeréssel eladó. — Bővebbet: Zrinyi Ilona-utca 9. sz. alatt. 32—

WACHTL IMRE

elsőrangú, modern és vilanyosorőre berendezett fehér, barna és rozskenyér

sütődéjét

valamint liszt, dara, élesztő és sókereskedését a t. fogyasztóközönség b. figyelmébe ajánlja.

Petőfi-utca 8. szám.

TELEFON 350. 30—

Magy. Kir. Folyam- és Tengerhajózási R.-T. Ujvidék—Vukovár

Péntek ki-vételével naponta	Állomások	Péntek ki-vételével naponta
reggel		délben
8:45	é. Ujvidék	i. 12:10
8:10	i. Beocsin	" 1:00
8:00	" Ófuttak	" 1:10
7:45	" Cserevics	" 1:25
7:30	" Bánostor	" 1:40
7:20	" Susek-Koruska	" 1:55
6:35	" Palánka	" 3:05
6:25	" Ilok	" 3:20
5:55	" Sarengrad	" 3:55
5:30	" Dunabökény	" 4:30
5:05	" Opatovác	" 5:10
4:50	" Bácsújjak	" 5:35
4:10	" Vukovár város	" 6:35
4:00	i. Vukovár vasut	é. 6:50

30—52

A legdusabb választék mindennemű női és férfi divat s kézműárúciókban, valamint idényujdonságokban

Jovicsin Áruházában

található!

A legdusabb és legszebb ékszerüzlet

— a róm. kath. hitközség ujonnan épült palotájában van. —

Tulajdonos: **Regényi Kálmán.**

27—52

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyálgodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.
Próbadoboz 50 fill.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Fő- és szétküldési raktár: **Dr. EGGER LEÓ** és **EGGER I.** Budapest, VI., Révai-u. 12.

Kapható: *Ujvidék:* Grossinger János, Herzog István, Illin Dusan, Nenadovits Vladisláv, Vuits-féle gyógyszerárban és Klein Oszkár drogeriüzletében.
Bács-Szentiamás: Barakovich L. és Jasnits G. István gyógyszerárban.
Pétervárad: Brodski Sándor gyógyszer. — *Citel:* Markovits János gyógyszer.

ÉLJEN!

EGGER-mellpasztilla csakhamar meggyógyít!

23—26